

Na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet

6 września 2023

Kobiety w 2022 r. stanowiły 52 proc. ogółu ludności kraju. Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypada w średnio 107 kobiet. Jednak wśród ludności do 49 roku życia na 100 panów było niespełna 97 kobiet. Dopiero w kolejnych grupach wiekowych współczynnik feminizacji wzrastał – wynika z raportu Głównego Urzędu Statystycznego.

Według raportu GUS pt. „Sytuacja demograficzna Polski do 2022 r.”, od 1960 do 2019 r. wydłużyło się w kraju trwanie życia o ok. 9 lat wśród mężczyzn oraz o ok. 11 lat wśród kobiet, co wynikało ze zmniejszenia umieralności niemowląt. W ostatnich latach jest to także kwestia spadku liczby zgonów wśród osób starszych.

„Na skutek pandemii COVID-19 i związanej z nią zwiększonej liczby zgonów, trwanie życia w 2021 r., w porównaniu do 2019 r., uległo skróceniu o 2,3 roku w przypadku mężczyzn oraz o 2,1 roku w przypadku kobiet. Natomiast w 2022 r. liczba zgonów w Polsce zmniejszyła się. Urodzony w 2022 r. chłopiec miał przed sobą 73,42 roku przeciętnego trwania życia, a dziewczynka 81,06 roku. Zwrócono jednocześnie uwagę, że trwanie życia w 2022 r. było krótsze o 0,7 roku w porównaniu do roku 2019.

Z danych GUS wynika, że „mężczyźni mieszkający w miastach żyją nieco dłużej, niż na wsi – 73,68 roku, do 73,01 roku, zaś w przypadku kobiet jest to 81,04 roku w miastach oraz 81,08 roku na wsi. Według województw mężczyźni średnio najdłużej żyją w woj. małopolskim (74,89 lat) i podkarpackim (74,74 lat). Natomiast wśród kobiet – woj. podlaskim (82,58 lat), podkarpackim (82,48 lat) i małopolskim (82,23 lat). Z kolei najkrótsze trwanie życia dla mężczyzn odnotowano wśród

mieszkańców woj. łódzkiego (72,11 lat), warmińsko-mazurskim (72,53 lat) i lubuskim (72,58 lat), a w przypadku kobiet – woj. łódzkim (80,02 lat), śląskim (80,19 lat) oraz kujawsko-pomorskim (80,24 lat).

Z raportu wynika, że w 2022 r. we wszystkich województwach w Polsce zanotowano ubytek naturalny. „Najwyższy przyrost naturalny występował przez ostatnie kilka lat w województwie pomorskim – w 2019 r. współczynnik wyniósł 1,5 promila, obecnie jest ujemny. Kolejnym województwem jest – małopolskie. Co interesujące, „województwa te cechuje wysoka rodność i jednocześnie stosunkowo niska umieralność”. Natomiast najwyższy współczynnik ubytku naturalnego odnotowano w województwie świętokrzyskim (–6,5 promila).

W 2022 r. przyrost naturalny wystąpił jedynie w 18 powiatach województw: pomorskiego, wielkopolskiego, małopolskiego oraz w niewielkim stopniu podkarpackiego, mazowieckiego i dolnośląskiego.

Z danych GUS wynika, że od 2000 r. stale maleje liczba mieszkańców miast i ich udział w ogólnej populacji, który obecnie stanowi 60 proc. (w latach 1990 i 2000 – prawie 62 proc.). Natomiast nieznacznie, ale sukcesywnie rośnie liczba ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich. „W 2022 r. stopa ubytku rocznego w miastach wyniosła –0,6 proc., a na wsi –0,1 proc.” – czytamy w raporcie GUS.

Od kilku lat największy ubytek liczby ludności ma miejsce w woj. świętokrzyskim. W 2022 r. było to –0,8 proc.

Według GUS, w 2022 r. „gęstość zaludnienia – na 1 km kw. powierzchni mieszka ją wyniosła w Polsce 121 osoby”. „W miastach było to ok. 1007 (o 5 mniej, niż w poprzednim roku), a na terenach wiejskich, podobnie jak w ubiegłym roku, 53 osoby” – wynika z raportu.

Podano, że „kobiety stanowiły 52 proc. ogółu ludności kraju, która wyniosła ok. 37 mln 766 tys. Oznacza to, że na 100

mężczyzn przypada w Polsce średnio 107 kobiet (w miastach 112, na wsi 101). Jednak wśród ludności do 49 roku życia występuje liczebna przewaga mężczyzn. W tej grupie wiekowej na 100 mężczyzn przypadało niespełna 97 kobiet. Natomiast dla grupy osób w wieku 50 lat i więcej współczynnik feminizacji obecnie wynosi 126, przy czym w najstarszych rocznikach (75 lat i więcej), na 100 mężczyzn przypada średnio 191 kobiet” – podał GUS. Zwrócił uwagę, że „wśród mieszkańców wsi przewaga liczebna kobiet następuje dopiero poczynając od wieku 64 lat, a w miastach już od 41 roku życia”.

Z raportu wynika, że „mediana wieku mieszkańców Polski wyniosła w 2022 r. ponad 42 lata, tj. o prawie 7 lat więcej, niż w 2000 roku”. „Wiek środkowy dla mężczyzn to prawie 41 lat, a dla kobiet 44 lata (w 2000 r. odpowiednio: ponad 33 i 37 lat). Mieszkańcy wsi są młodszy o 2 lata od osób mieszkających w miastach, gdzie mediana wynosi 43 lata”.

Według danych GUS, w 2022 r. liczba dzieci w wieku poniżej 15 lat wynosiła 5 mln 816 tys., co stanowiło 15,4 proc. całej populacji Polaków. Rok wcześniej było to 5 mln 904 tys., czyli 15,6 proc. populacji. „Najniższy, 15 proc. udział tej grupy ludności miał miejsce w latach 2015–2016. W 2000 r. dzieci stanowiły jeszcze prawie jedną piątą mieszkańców Polski, a w 1990 r. 25 proc.” – wynika z danych GUS. W 2022 r. zwiększyła się z kolei o 178 tys., do ponad 7,3 mln, grupa osób w wieku 65 lat i więcej. Stanowili oni 19,5 proc. ogólnej liczby ludności. W 1990 r. osoby starsze stanowiły jedną dziesiątą ludności – zwrócił uwagę GUS.

Z raportu wynika, że liczba dzieci i młodzieży (0–17 lat) zmniejszała się sukcesywnie do 2016 r. Wśród ludności mieszkającej na wsi udział dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat wynosi 20,4 proc., a w miastach 17 proc. Najwyższy udział dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności miały woj. pomorskie i wielkopolskie (prawie 20 proc.), zaś najniższy odsetek tej grupy charakteryzuje woj. opolskie – 16,6 proc.

GUS podał, że w 2022 r. było 36 proc. osób w wieku produkcyjnym–mobilnym, co oznacza w skali roku spadek o 0,5 p. proc. W latach 1990–2014 oscylował on wokół 40 proc.

W latach 2000–2022 liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 i więcej) zwiększyła się o prawie 3 mln, do wielkości 8,6 mln, a jej odsetek wzrósł w tym okresie z niespełna 15 proc. do ponad 23 proc. Najstarsze w 2022 r. było woj. świętokrzyskie z ponad 25 proc. udziałem osób w wieku poprodukcyjnym, a najmniejszy ich odsetek (ok. 21 proc.) odnotowano w woj. małopolskim, pomorskim i wielkopolskim.

Według danych GUS, w 2022 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 31 osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast w wieku poprodukcyjnym – aż 39 osób. Oznacza to, że udział potencjalnych przyszłych zasobów pracy jest mniejszy, niż udział tych, którzy rynek pracy już teoretycznie opuścili”. Zwrócono uwagę, że „odwrócenie proporcji występuje od siedmiu lat”. Jeszcze w 2010 r. współczynniki kształtowały się na poziomie 29 i 26, ale w latach wcześniejszych relacje były jeszcze korzystniejsze – w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, zaś na początku lat 90. XX w. – 52 i 22”.

Autorstwo: Magdalena Gronek (PAP)

Źródło: [NaukawPolsce.pl](https://naukawpolsce.pl)